

Nr. 12. December 2009

Høringer: Grønland, diverse bekendtgørelser

Kursus: Menneskerettigheder i et strafferetligt perspektiv

99. Menneskerettigheder - Asyl - Dansk sag vedr. iraner - Erstatning for tort afvist i flere instanser
100. Vold mod politiet - Flaskekast, der ikke rammer - Betinget og ubetinget straf - Langvarig sagsbehandling
101. Vold mod myndighedspersoner - Varetægtsfængsling - Proportionalitet - Berammelsestider
102. Vold mod myndighedspersoner - Betinget straf
103. Vold mod myndighedspersoner - Betinget straf - Langvarig sagsbehandling
104. Våbenloven - Knive - Bøde
105. Klientfiskeri? - God advokatskik - "Police lawyer"
106. Advokater - Forsvarere - Tavshedspligt - Pålæg - Frifindelse

LANDSFORENINGEN AF FORSVARSADVOKATER

Amagertorv 11, 3.
1160 København K, Telefon 3315 0102
Telefax 3314 1933

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Strafferetskontoret

Amagertorv 11
4. december 2009

Vedr.: Sagsnr. 2009-730-1045. Høring over udkast til diverse bekendtgørelser for Grønland.

Med skrivelse af 18. november 2009 har ministeriet anmodet Landsforeningen af Forsvarsadvokater om en udtalelse om ovennævnte udkast.

Materialet har været forelagt foreningens bestyrelse og foreningens grønlandske medlem, der har følgende bemærkninger til det fremsendte.

Justitsministeriets j.nr. 2009-730-1045 – Udkast til bekendtgørelse om meddelelse af udskrifter i kriminalsager i Grønland

Retsplejelovens § 102, stk. 1, omhandler rettens udlevering af anklageskrifter. Det er derfor umiddelbart lidt svært at forstå, hvorfor bekendtgørelsen omhandler anklagemyndighedens udlevering af anklageskrifter.

Civilstyrelsens j.nr. 09-200-00009 – Bekendtgørelse om retshjælp ved advokater i Grønland

Henset til de opgaver, som en beneficeret er forpligtet til at yde retshjælp til, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1, sammenholdt med, at der i vidt omfang må antages at skulle ske tolkning og oversættelse, er det foreslåede vederlag i § 6, stk. 1, urealistisk lavt. De retshjælpssøgende vil meget ofte være grønlandsksprogede, og der vil i vidt omfang skulle ske tolkning af møder med klient og af skriftligt materiale, hvilket i sagens natur vil medføre et i forhold til danske forhold øget tidsforbrug i den typiske retshjælpssag. Beløbet er endvidere væsentlig lavere end det beløb, som Grønlands Landsret hidtil har honoreret advokater med i visse retshjælpssager.

Justitsministeriets j.nr. 2009-730-1045 – Udkast til bekendtgørelse om Grønlands inddeling i retskredse

Bekendtgørelsen om Grønlands inddeling i retskredse giver hverken et reelt billede af de eksisterende forhold eller af de forhold, som det vil være muligt at etablere i

fremtiden. Således er det alene formelt, at der er kredsretter i Ivigtut og Kangaatsiaq, og det må forventes, at det i fremtiden heller ikke vil være muligt at fastholde kredsretter med et forsvarligt fagligt niveau i de mindre byer. En kredsret i en lille by, med en enkelt kredsdommer, vil være særdeles sårbar i forhold til inhabilitet, sygdom m.v. Endvidere vil kredsdommeren i en sådan retskreds mangle et fagligt miljø, ligesom hans erfaringsgrundlag bliver særdeles begrænset.

Det øvrige giver ikke anledning til bemærkninger.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Civilkontoret

Amagertorv 11
4. december 2009

Vedr.: Sagsnr. 2009-944-0666. Høring over Justitsministeriets udkast til bekendtgørelse om forsvarere, der kan beskikkes i sager om indgreb i meddelelseshemmeligheden.

Med skrivelse af 20. november 2009 har ministeriet anmodet Landsforeningen af Forsvarsadvokater om en udtalelse om ovennævnte udkast.

Materialet har været forelagt foreningens bestyrelse, der ikke har bemærkninger til det fremsendte.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

Domstolsstyrelsen

Amagertorv 11
11. december 2009

Vedr.: Sagsnr. 2009-4305-0033-1. Høring over udkast til bekendtgørelse for Grønland om kredsretternes tingsteder og ydelser og godtgørelse til domsmænd og vidner.

Med skrivelse af 3. december 2009 har Domstolsstyrelsen anmodet Landsforeningen af Forsvarsadvokater om en udtalelse om ovennævnte udkast og anmoder om, at svaret er styrelsen i hænde senest den 11. december, idet man beklager den korte høringsfrist.

Materialet har været forelagt foreningens bestyrelse og foreningens grønlandske medlem. De finder ligeledes anledning til at beklage den korte høringsfrist, og henviser til foreningens vedlagte svar til Justitsministeriet af 4. december fsva kredsretterne, men har i øvrigt ikke bemærkninger til det fremsendte.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Strafferetskontoret

Amagertorv 11
14. december 2009

Vedr.: Sagsnr. 2009-730-1045. Høring over udkast til bekendtgørelse om underretning af kommunen om afhøringer af sigtede under 18 år i Grønland.

Med skrivelse af 9. december 2009 har ministeriet anmodet Landsforeningen af Forsvarsadvokater om en udtalelse om ovennævnte udkast og anmoder om, at svaret er ministeriet i hænde senest den 14. december.

Materialet har været forelagt foreningens bestyrelse og foreningens grønlandske medlem. De finder anledning til at beklage den korte høringsfrist, men har i øvrigt ikke bemærkninger til det fremsendte.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

Menneskerettigheder i et strafferetligt perspektiv

- forstå de vigtige artikler

Ligesom de to foregående år er der et antal ledige pladser, 6-7 stykker, på Rigsadvokatens og Domstolsstyrelsens kursus "Menneskerettigheder i et strafferetligt perspektiv".

Formålet med kurset er at styrke kendskabet til menneskerettighederne og Menneskerettighedsdomstolens dynamiske retsanvendelse. For under behandlingen af straffesager møder vi i stigende omfang menneskeretlige problemstillinger. Kurset er udviklet af Domstolsstyrelsen og Rigsadvokaten i fællesskab. Her får du mulighed for at dele praktiske erfaringer og udveksle synspunkter med andre advokater, dommere og anklagere om menneskeretlige problemstillinger i det praktiske arbejde med straffesager.

Indhold

- Generelt om menneskeretten – overblik og begreber
- Kildesøgning og anvendelse
- Fokus på artikel 3 og 8 – udvisningssager
- Fokus på artikel 6 – fair trial mv.
- Debataften

Underviserne er bl.a. højesteretsdommer Thomas Rørdom, advokat Gunnar Homann, landsdommer Jon F. Kjølbro.

Tid og sted

Kurset varer to dage og afholdes på Hotel Opus i Horsens den 2. – 3. marts 2010. Første dag fra kl. 10.15, anden dag fra kl. 9.00

Pris

4.000 kr. excl. moms. Prisen inkluderer materiale, overnatning fra den 2. til den 3. marts 2010 samt måltider under opholdet.

Tilmelding

Senest 8. januar 2010 på e-post til uddannelse@ankl.dk med angivelse af navn på deltageren, firma, e-postadresse og telefonnummer.

Nærmere information om kurset kan fås ved henvendelse til Ditte Friis-Pedersen, Rigsadvokaten, tlf. 3343 6749, dfp@ankl.dk.

Landsforeningens Meddelelse 99/2009

Menneskerettigheder - Asyl - Dansk sag vedr. iraner - Erstatning for tort afvist i flere instanser

Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 3 og 6, Erstatningsansvarslovens § 26

Iraneren P søgte oprejsning fra den danske stat som følge af, at han var blevet hjemsendt efter at have fået afslag på asyl. Han vendte tilbage og gjorde gældende, at han havde været udsat for tortur i flere år, og søgte Flygtningenævnet med påstand om erstatning. Sagen blev afvist af både landsretten og Højesteret, hvorefter han klagede til Menneskerettighedsdomstolen, der var enig med Højesteret i, at uanset at sagen var anlagt som en erstatningssag, var der i realiteten tale om en anfægtelse af Flygtningenævnets afgørelse, hvorfor art. 6, stk. 1, ikke fandt anvendelse. Sagen blev derfor énstemmigt afvist.

Ashkan Panjeheighalehei mod Danmark, app. nr. 11230/07, 13/10 2009

Iraneren P, nu bosiddende i Danmark, søgte som 16-årig asyl her i 1997 i forbindelse med et familiebesøg. I 1998 gav Udlændingestyrelsen afslag på asyl. Sagen blev indbragt for Flygtningenævnet, der stadfæstede afgørelsen i 1999 og nægtede genoptagelse også efter, at P var fyldt 18 år, hvorfor han blev deporteret i april 1999. I maj samme år oplyste en repræsentant for P, at denne var blevet tilbageholdt af to civile personer den 1/5 1999 og ikke set siden.

Flere genoptagelsesanmodninger dette og følgende år blev afslået af Flygtningenævnet. I 2003 indrejste P igen og søgte på ny om asyl med henvisning til, at han på grund af forudgående politiske aktiviteter havde været udsat for tortur i 2 år, hvilket understøttedes af forskellige lægeerklæringer om PTSD og depressioner.

Han søgte også erstatning, idet Flygtningenævnet var ansvarlig for afslaget på asyl i 1999. Nævnet afviste at være erstatningsansvarlig, men tildelte P asyl i december

2004, idet man lagde til grund, at han og familien ikke havde været forfulgt ved udrejsen i 1997, men at han var blevet tilbageholdt kort efter hjemsendelsen i 1999, og at han havde været tilbageholdt i lang tid. P kunne nu nære en velbegrundet frygt for forfølgelse, fordi de iranske myndigheder med urette antog, at han var involveret i politiske aktiviteter mod regimet.

P stævnedes Flygtningenævnet i 2005 med påstand om 450.000 kr. i erstatning, da nævnet i 1999 havde fastholdt afslaget på asyl, selv om P på det pågældende tidspunkt risikerede tilbageholdelse og tortur.

Landsretten henviste til, at nævnets afgørelser var endelige, og at P's påstand om erstatning var nøje knyttet til nævnets afgørelse i 1999 om afslag på asyl. Sagen blev derfor afvist. P indbragte spørgsmålet for Højesteret, der ligeledes afviste spørgsmålet (U 2007.988 H).

Højesteret fandt, at de indsigelser, som P havde rejst vedr. nævnets afgørelser, måtte anses for i realiteten blot at være udtryk for uenighed i nævnets bevisbedømmelse og samlede vurdering af, om de faktiske omstændigheder kunne begrunde asyl.

Højesteret tog således nævnets afvisningspåstand til følge.

Menneskerettighedsdomstolen kommer i gennemgangen af national ret ind på Erstatningsansvarslovens § 26 og Udlændingelovens § 7 (asyl) og § 53 (endelighedsklausulen), ligesom man beskriver Flygtningenævnets sammensætning og uafhængighed. De nationale domstole vil normalt kun prøve legalitetsspørgsmål, herunder mangler ved afgørelserne, men normalt ikke det administrative skøn. Der henvises til en række afgørelser gengivet i Ugeskriftet.

P gjorde gældende, at Flygtningenævnets afgørelse om at sende ham til Iran var en overtrædelse af EMK art. 3, og påberåbte sig ligeledes art. 6 og 13, idet han ikke havde haft adgang til at få prøvet erstatningssagen for domstolene.

Menneskerettighedsdomstolen bemærkede, at afgørelsen i henhold til art. 3 primært er en opgave for staterne, og vurderingen af, om der er en risiko, må ses ud fra de kendsgerninger, som var kendt eller burde være kendt på tidspunktet for afgørelsen om deportation, ikke med bagklogskabens nådegave.

P var på det relevante tidspunkt mindreårig og asylansøgningen knyttet til moderens angivelige rolle i en organisation. Der var vekslende forklaringer om længden af en tilbageholdelse, som P skulle have været udsat for som 14-årig. Moderens ansøgning var blevet afslået som følge af troværdighedsproblemer. Under behandlingen for

nævnet fik P adgang til at udtale sig, og nævnet begrundede stadfæstelsen med, at moderen havde givet vekslende og utroværdige forklaringer.

Menneskerettighedsdomstolen bemærker, at P's asylmotiv var hans angivelige tilbageholdelse med tortur tilbage i 1995, ellers havde han ikke fremført politiske aktiviteter eller problemer med myndighederne i perioden 1995 til udrejsen i 1997. Moderen var legalt udrejst med de to børn med pas og visum.

Menneskerettighedsdomstolen fandt, at P på det relevante tidspunkt ikke havde godtgjort, at der var vægtige og konkrete grunde til at antage, at han var udsat for en reel risiko for at blive underkastet tortur, umenneskelig eller nedværdigende behandling.

Bagefter fandt nævnet i 2004, at P rent faktisk havde været udsat for mishandling, men der var ingen specielle indikationer på det relevante tidspunkt, som kunne have fået nævnet til at forudse denne behandling.

Denne del af klagen om krænkelse af art. 3 blev afvist som åbenlys grundløs.

Den anden del af klagen, som omhandlede art. 6, fik Menneskerettighedsdomstolen til at præcisere, at søgsmålet var anlagt på et tidspunkt, hvor P ikke længere var asylsøger og derfor ikke afgørende for indrejse, ophold eller udsendelse. Søgsmålet var formuleret som et krav på tort, snarere end en appel i asylsagen.

Men det bærende argument i sagen var, at nævnets afgørelser i 1999 havde været mangelfulde, da man ikke havde taget højde for, at ansøgeren risikerede forfølgelse på grund af hans personlige forhold og hans lange fravær 1997-99.

Menneskerettighedsdomstolen henviser her til præmisserne i Højesterets afvisning, hvorefter der ikke var anledning til at antage, at nævnet ikke havde vurderet, om der bestod en risiko ved en tilbagesendelse efter det lange fravær.

Menneskerettighedsdomstolen var enig med Højesteret i, at søgsmålet reelt var en anfægtelse af rigtigheden af nævnets afgørelse - uanset at formålet også var at få erstatning.

Med henvisning til nogle franske afgørelser når man til, at art. 6 ikke finder anvendelse i sagen og heller ikke art. 13. Også denne del af klagen ansås for åbenlyst grundløs.

Afgørelsen er énstemmig.

Vold mod politiet - Flaskekast, der ikke rammer - Betinget og ubetinget straf - Langvarig sagsbehandling

Straffelovens § 56, § 82 og § 119

3 byretsafgørelser om flaskekast mod politiet uden at ramme. I slutningen tillige henvisning til noget trykt praksis.

1) Københavns Byret SS 2-12326/2008, 27/5 2009

T på ca. 20 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, ved den 1/1 2008 kl. 3 om natten ved Nørrebrogade at have kastet en flaske mod en uniformeret politigruppe, hvorved flasken landede 1-2 m fra politigruppen.

T, der ikke tidligere var straffet af betydning for sagen, nægtede sig skyldig og forklarede bl.a., at der var masser af mennesker ved Dr. Louises Bro. Der var god stemning, men på et tidspunkt kom der politi fra Nørrebrogade og stillede sig op. Der var nogle, som kastede flasker efter betjentene, men det deltog T ikke i.

Et vidne V, der havde været med T i København for at fejre nytår, bekræftede, at T ikke havde kastet flasker. Politiet var rykket ind, fordi der var bål i gaden.

En politiassistent P, der havde været "civil anholder", forklarede bl.a., at der var en ond stemning mod politiet. Nogle var begyndt at brække brosten op. Vidnet havde set T, som stod med en flaske, og set ham kaste flasken efter 3-4 skridts tilløb. Flasken smadrede, da den ramte jorden 1-2 m fra betjentene. Vidnet var 100 % sikker i sin genkendelse af T.

"Rettsens begrundelse og afgørelse.

To af rettsens medlemmer finder det efter den forklaring, vidnet politiassistent P har afgivet, bevist, at tiltalte, som angivet i anklageskriftet, har kastet en flaske mod en gruppe uniformerede betjente og stemmer derfor for at dømme tiltalte i overensstemmelse med anklageskriftet.

Et af rettsens medlemmer finder det ikke med den til domfældelse i en straffesag nødvendige sikkerhed bevist, at tiltalte har gjort sig skyldig i den rejste tiltale og stemmer derfor for at frifinde tiltalte.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet, og tiltalte findes derfor skyldig i den rejste tiltale.

Straffen fastsættes til fængsel i 20 dage, jf. straffelovens § 119, stk. 1.

Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på forholdets karakter og den tid, der er gået, siden forholdet er begået.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 56, stk. 2. Retten har herved lagt vægt på den tid, der er gået, siden forholdet blev begået."

Vilkårene omfattede en prøvetid på 2 år.

2) Københavns Byret SS 2-13726/2008, 24/4 2009

K på 32 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, ved den 1/1 2008 kl. 4 om natten ved Nørrebrogade at have kastet en flaske mod en politibetjent uden at ramme.

Anklagemyndigheden nedlagde påstand om en ubetinget fængselsstraf på 30-40 dage. K påstod frifindelse. Hun var ustraffet.

K forklarede bl.a., at hun havde været til privat fest på den pågældende adresse med 150-200 deltagere. En af deltagerne havde kastet flasker ud af lejlighedens vinduer. Der kom betjente op og lukkede festen, og der skete en voldsom anholdelse, som nogen filmede. På vej ned ad trappen blev K overhalet af to betjente, som kom slæbende med personer. På en repos stod en tom ølflaske. K tog denne og kastede den ind mod væggen. Det slog klik for hende. Hun var træt af, at festen var blevet stoppet, sur over anholdelsen af personer og lidt beruset. Det var ikke hendes mening at ramme nogen.

En betjent B forklarede bl.a., at der havde været demonstration på Dr. Louises Bro. Da de var ved at få styr herpå, begyndte man at kaste med flasker fra en lejlighed. Seks mand blev sendt op, og så kom der melding "kollega i knibe", hvorefter yderligere en gruppe blev sendt op. To kolleger kom ned ad trappen med en anholdt person, der var meget voldsom. Vidnet så, at K kom et par skridt efter. Hun havde en flaske i hånden og kastede flasken mod to kolleger, der var 7-8 trin længere nede. De var på en repos og havde endnu ikke drejet rundt på trappen. Vidnet mente, at en kollega var blevet ramt i ryggen.

Kollegaen B forklarede bl.a., at han ikke var helt klar over, om han blev ramt, idet han var i fuldt udstyr. Flasken blev splintret på gulvet. Udspurgt af forsvareren forklarede vidnet bl.a., at der pludselig blev smadret en champagneflaske lige foran vidnets ene fod. Vidnet så ikke selv, om det var K, der havde kastet flasken. Han bekræftede, at han tidligere til rapport havde forklaret, at han ikke mente, at han var blevet ramt af flasken i ryggen. "Afhørte havde dog sin brynje på, men afhørte mente alligevel, at han ville mærke det, hvis han var blevet ramt. Flasken ramte lige foran afhørtes ene fod og blev knust herved."

To venner af K, V og W, forklarede bl.a., at K havde kastet en ølflaske mod væggen. Den ramte ikke og havde heller ikke kunnet ramme nogen.

"Rettenns begrundelse og afgørelse.

Tiltalte har erkendt at have kastet én gang med én flaske. Efter bevisførelsen finder retten ikke, at der derudover er blevet kastet med flasker i trappeopgangen, ligesom retten ikke finder det tilstrækkeligt bevist, at flasken har ramt vidnet B.

To dommere finder det efter forklaringerne afgivet af vidnerne P og B bevist, at tiltalte kastede flasken så tæt på vidnet B, at det i hvert fald var tiltaltes hensigt at true med at ramme. Disse to dommere har særligt lagt vægt på afstanden mellem tiltalte og vidnet B samt den tidsmæssige sammenhæng.

En dommer finder ikke, at der har været en sådan overensstemmelse mellem forklaringerne af vidnerne P og B, at der kan lægges afgørende vægt på disse. Herefter, og da vidnet B efter forklaringerne afgivet af vidnerne V og W har været længere nede ad trappen, da tiltalte kastede med flasken, finder denne dommer det ikke bevist, at tiltalte havde til hensigt at udøve vold mod vidnet B eller true med dette.

Der afsiges dom efter stemmeflertallet, således at tiltalte anses for skyldig i den rejste tiltale i det af de to dommere fastslåede omfang.

Straffen fastsættes til fængsel i 20 dage, jf. straffelovens § 119, stk. 1.

Straffen skal undtagelsesvist ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 56, stk. 2. Retten har herved lagt vægt på den lange sagsbehandlingstid, hvilket ikke har beroet på tiltaltes forhold."

Vilkårene omfattede en prøvetid på 1 år. Dommen er på 7 sider. Referatet af forklaringerne er noget forkortet.

3) Københavns Byret SS 2-9071/2007, 4/9 2007

K på ca. 24 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, ved den 11/3 2007 kort efter midnat i Hedebygade fra en afstand af ca. 4 m at have kastet en glasflaske mod det tilstedeværende politipersonale, der var udkommanderet til at følge en demonstration til støtte for Ungdomshuset på Jagtvej.

K nægtede sig skyldig. Det er ikke oplyst i dommen, om hun var tidligere straffet, men hun havde været frihedsberøvet fra den 11/3 - 24/3 2007.

K forklarede bl.a., at hun havde haft en ølflaske i hånden, som hun smed på jorden. Hun gik i midten af demonstrationen og var en smule beruset. Hun kastede en flaske fra sig ved at lade den trille ned og ind til siden. Hun kastede ikke med overhåndskast. Demonstrationen foregik stille og roligt. Der var ingen tumult.

En betjent B (der i rettens præmisser er forfremmet til politiassistent, ER) forklarede bl.a., at der var ca. 100 deltagere i demonstrationen. Der var ingen ballade. Han genkendte en pige fra dagen forinden - alle andre var klædt i sort, men denne pige havde musegrå nistrede bukser på begge dage. Hun havde en flaske i venstre hånd. Pludselig kastede hun flasken op i luften med et blødt underhåndskast i en højde af 2½ m. Flasken blev kastet skråt hen mod venstre side, hvor hans kolleger gik. Senere fik han af sin halvdelingsfører besked om at anholde pigen. Han genkendte hende på bukserne og en taske med skulderrem.

En anden demonstrationsdeltager D, der gik sammen med K, havde ikke set K kaste en flaske op i luften.

K var egnet til samfundstjeneste.

"Rettens begrundelse og afgørelse.

Ved den af vidnet politiassistent B afgivne forklaring, som retten har fundet troværdig, detaljeret og præcis, finder retten det bevist, at tiltalte med et blødt underhåndskast kastede en flaske højt op i en bue i retning mod de tilstedeværende polititjenestemænd, dog ude at ramme, idet flasken faldt til jorden, hvor den blev knust. Det bemærkes herved, at retten ikke har tillagt den af vidnet D afgivne forklaring nogen vægt. Tiltalte findes herefter skyldig i overensstemmelse med tiltalen.

Straffen fastsættes efter straffelovens § 119, stk. 1, til fængsel i 20 dage.

Efter forholdets karakter har retten ikke fundet grundlag for at gøre straffen betinget, heller ikke med vilkår om samfundstjeneste.

I medfør af straffelovens § 86, stk. 1, 5. pkt., har retten undtagelsesvis fundet, at straffen skal anses for udstået med varetægtsfængslingen."

- oo0oo -

Specialister i sager med § 119 henviser bl.a. til U 1988.10 H, U 2007.2350 og U 2008.1042 samt TFK 2009.346, 2008.816, 2008.267 og 2009.411.

Landsforeningens Meddelelse 101/2009

Vold mod myndighedspersoner - Varetægtsfængsling - Proportionalitet - Berammelsestider

Straffelovens § 119, udlændingelovens § 35 og retsplejelovens § 762

Det er problematisk at leve op til kravet om proportionalitet i forbindelse med varetægtsfængsling af udlændinge, der sigtes og dømmes for mindre alvorlig kriminalitet, som f.eks. et spyt mod en buschauffør.

Københavns Byret SS 3-25871/2009, 9/11 2009

En nigeriansk kvinde K blev fremstillet i grundlovsforhør den 23/10 2009 sigtet for overtrædelse af straffelovens § 119 ved at have slået en buschauffør på armen og spyttet på ham sammen med en anden ukendt kvinde. K nægtede sig skyldig, men blev varetægtsfængslet efter udlændingelovens § 35.

Anklageskriftet i overensstemmelse hermed var dateret den 2/11 2009, men byretten mente først at kunne beramme sagen til den 19/11 2009. Forsvareren henvendte sig dels til byrettens præsident, dels den pågældende byretsafdeling, og anmodede om hasteberammelse. Der blev henvist dels til dommerens skøn ved grundlovsforhøret, hvor retsplejelovens fængslingsregler ikke var bragt i anvendelse, dels til en senere tilvejebragt overvågningsvideo og politiets gennemsyn heraf, hvoraf fremgik, at der ikke indgik nogen sekvens, hvor K (eller den ukendte kvinde) slog mod chaufførens arm.

Ved byrettens og anklagemyndighedens velvilje blev sagen afgjort ved en fristforlængelse den 9/11 2009. Anklagemyndigheden frafaldt tiltalen for slag, og forsvareren fik - ved lidt armvridning - K til at erkende at have spyttet (hvilket der var nogen belæg for i videoen). Nedenfor er gengivet dele af byrettens dom.

K på 33 år var, som anklageskriftet blev rettet til, tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, ved den 23/10 2009 i en bus i forening med en pt. uidentificeret medgerningskvinde med vold at have overfaldet en buschauffør B, idet de spyttede B i ansigtet.

Der var påstand om fængselsstraf og udvisning. K, der var ustraffet, erkendte sig skyldig. Der blev ikke protesteret mod udvisningspåstanden. K var bosiddende i Spanien med en 2-årig datter.

Straffen blev fastsat til fængsel i 10 dage, idet der blev lagt vægt på karakteren og omfanget af den begåede kriminalitet, ligesom hun blev udvist i 6 år.

- oo0oo -

Forsvareren tilføjer, at det er problematisk, særligt i forhold til varetægtsfængslede udlændinge, at byretterne tilsyneladende er overbelastet med arrestantsager. Forsvareren henviste vedr. strafudmålingen til U 2005.760 V.

Landsforeningens Meddelelse 102/2009

Vold mod myndigheds personer - Betinget straf

Straffelovens § 56 og § 119

25-årig T sparket og slået metrosteward M i forbindelse med tumult, hvor T kom tilbage for at få sin jakke, og M tilbageholdt denne. Gode personlige forhold. Betinget fængsel i 30 dage.

Københavns Byret SS 3-11905/2009, 27/10 2009

T på 25 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, ved i marts 2009 på perronen at have sparket metrosteward M over skinnebenet og ikke under én gang med knyttet hånd slået M's overkrop og skubbet til ham, mens M var ved at udstede afgift for manglende billet.

Der var påstand om fængselsstraf. T påstod frifindelse.

T forklarede bl.a., at han hverken havde billet eller ID-papirer. M begyndte at undersøge ham, og T protesterede mod, at de visiterede ham. Han var ikke helt ædru. Han skubbede M væk, da M undersøgte hans lommer. M tog hans jakke, da han gik væk fra stationen, og da T opdagede det, vendte han tilbage for at få jakken. Han huskede ikke at have ramt M, da han rakte ud efter sin jakke. Han ville ikke afvise, at han kunne have sparket M, men kun for at få sin jakke.

M forklarede bl.a., at han sammen med en kollega checkede billetter. T havde en billet, der var nogle dage gammel. T blev spurgt, om han havde ID, og så ud, som om han ikke forstod, hvad M's kollega sagde. Vidnet afviste, at han begyndte at visitere T. Til sidste stak T af. Vidnet havde fat i T's jakke, der gled af. De undersøgte jakken og fandt et bankkort. De fik fra kontrolrummet besked om at tage jakken med til hittegodskontoret. Lige pludselig kom T tilbage og sagde: "Giv mig min jakke tilbage." Vidnet sagde, at T ville få sin jakke, hvis han ville skrive sit navn op. T forsøgte at slå vidnet i hovedet og ramte vidnet på venstre side af brystkassen. Vidnet holdt nu begge hænder på T, der nu sparkede mod vidnet, der bad ham slappe af og endte med at lægge T ned. T prøvede flere gange at stikke af - også med vidnets radio - inden politiet kom efter 3-4 kvarter.

Vidnet blev ramt mere end 5 gange af T's spark. T havde efterfølgende sagt undskyld. Der var ikke noget erstatningskrav.

M's kvindelige kollega forklarede bl.a., at de havde tiltalt T på både dansk og engelsk, da de skulle skrive afgift, og blev klar over, at han havde forstået, hvad der skulle foregå. De kunne se, at han ville løbe ned langs sporet, og M tog fat i T for at undgå dette og endte med at stå med T's jakke i hånden. Da han kom tilbage, slog han mod M i brystkassen og sparkede 3-4 gange.

Lægeattesten sagde:

"Ingen synlige mærker. Ømhed ved tryk fortil på brystkassen og ømhed ved tryk på venstre skinneben."

Der var en videooptagelse af episoden.

T var ustraffet og egnet til samfundstjeneste.

"Rettens begrundelse og afgørelse.

Efter vidnernes sikre forklaringer lægges det til grund, at tiltalte tildelte M et ikke hårdt knytnæveslag i brystkassen og nogle spark mod skinnebenet. I dette omfang findes tiltalte skyldig i tiltalen.

Straffen fastsættes til fængsel i 30 dage, jf. straffelovens § 119, stk. 1.

Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på karakteren af den udøvede vold.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 56, stk. 2. Retten har herved lagt vægt på tiltaltes gode personlige forhold, og at det efter forklaringerne kan lægges til grund, at tiltalte kom tilbage for at få sin jakke, og at den udøvede vold fandt sted i forbindelse med den tumult, der opstod, da Metrostewarden tilbageholdt jakken."

Betingelserne omfattede en prøvetid på 2 år.

Landsforeningens Meddelelse 103/2009

Vold mod myndighedspersoner - Betinget straf - Langvarig sagsbehandling

Straffelovens § 56, § 82 og § 119

T på 61 år havde i 2007 overfaldet to parkeringsvagter og blev herfor idømt 60 dages fængsel, der blev gjort betinget, idet sagen ikke var afgjort inden for rimelig tid, uden at dette kunne bebrejdes T.

Københavns Byret SS 2-1382/2008, 1/12 2009

T på 61 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, ved i november 2007 på en parkeringsplads at have slået parkeringsvagt A to gange på skulderen med knyttet hånd og derefter slået parkeringsvagt B én gang i ansigtet med knyttet hånd.

T påstod frifindelse. Han forklarede bl.a., at han efter at have været på restaurant bemærkede to parkeringsvagter og råbte til dem: "I er nogle værre røvhuller". Han brød sig ikke om parkeringsvagter efter at have fået 124 p-afgifter. Han gik tæt på vagterne, der var stoppet op. Men det var den ene vagt, der skubbede ham. T havde ikke slået.

Parkeringsvagterne A og B havde hørt T råbe skældsord. Pludselig kom han hen mod dem og slog A på skulderen én gang iflg. denne. B forklarede bl.a., at han var blevet

slået på kæben. Han havde haft et længere forløb hos en psykolog som følge af overfaldet.

T var ikke tidligere straffet af betydning for sagen.

"Rettenns begrundelse og afgørelse.

På baggrund af de sikre vidneforklaringer sammenholdt med de i øvrigt foreliggende oplysninger er det bevist, at tiltalte er skyldig i overensstemmelse med tiltalen, dog med den ændring, at det lægges til grund, at tiltalte slog parkeringsvagt A én gang på skulderen med knyttet hånd.

Straffen fastsættes til fængsel i 60 dage, jf. straffelovens § 119, stk. 1. Ved strafudmålingen er der lagt vægt på, at tiltalte på offentlig vej uden grund overfaldt 2 parkeringsvagter med knytnæveslag.

Retten finder, at sagen ikke er afgjort inden for rimelig tid, og at dette ikke kan bebrejdes tiltalte. Straffen skal derfor ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder den betingelse, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 56, stk. 2."

Vilkårene omfattede en prøvetid på 2 år. Herudover skulle B have 480 kr. i svie og smerte, idet han havde været sygemeldt nogle dage.

Landsforeningens Meddelelse 104/2009

Våbenloven - Knive - Bøde

Våbenlovens § 4

Arbejdsknive, Stanley- eller hobbyknive kan volde domstolene vanskeligheder. Her er 2 sager - den første efter ikrafttræden af den seneste skærpelse (med håndfaste anvisninger til domstolene i motiverne) pr. 1/7 2008. Den anden sag er fra før ikrafttræden af bestemmelserne, hvor der var tale om gentagelsesvirkning, men hvor byretsdommeren med urette brugte de nyere regler, hvorfor både tiltalte og anklagemyndigheden ankede til formildelse. Resultatet blev her med kraftig dissens (3-3) en bøde for et svinkeærinde for en håndværker med en hobbykniv.

1) ØL 8. afd. a.s. S-2390-09, 23/9 2009

T på 21 år var tiltalt for overtrædelse af våbenlovens § 4 ved i juni 2009 om eftermiddagen i en personbil at have besiddet en Stanley-kniv.

T erkendte sig skyldig, men påberåbte sig særligt formildende omstændigheder.

Han forklarede bl.a., at det var rigtigt, at han havde hobbykniven liggende i bilen. Den havde været brugt til at tilskære gulvtæpper samme eftermiddag i et kolonihavehus, hvor han havde hjulpet en ven med arbejdet. Han ville hverken oplyse vennens navn eller den nærmere adresse. Derfra var han og føreren af bilen A kørt til en restaurant i Odense for at få noget at spise. Inden da blev de standset af politiet. Det var ikke bevidst, at han havde taget hobbykniven med. Han vidste ikke engang, at den var omfattet af våbenloven.

En politiassistent forklarede bl.a., at bilen blev stoppet, da den manglede forreste nummerplade, og de to personer var kendt af politiet. Med henvisning til visitationszonen i Odense centrum blev de to personer under voldsom utilfredshed visiteret. Herunder blev intet fundet. Vidnet ransagede herefter bilen og fandt en hobbykniv i dørlommen i højre fordør. Der var 3-4 cm knivblad tilbage, og dette var skudt helt frem. T havde oplyst, at den havde været brugt til at skære gulvtæpper med.

T var tidligere straffet i 2008 med henholdsvis 14 dage for overtrædelse af straffelovens § 121 og ordensbekendtgørelsen, og senere en bøde for overtrædelse af færdselsloven.

"Rettsens begrundelse og afgørelse

Det er ved tiltaltes erkendelse, som støttes af de afgivne forklaringer og sagens øvrige oplysninger, bevist, at tiltalte er skyldig.

To voterende lægger i overensstemmelse med tiltaltes forklaring til grund, at stanleykniven samme dag havde været brugt til tilskæring af gulvtæpper, og at tiltalte efter dette var kommet til at medbringe den på køreturen til Odense centrum uden at tænke over, at det var ulovligt. Disse voterende finder herefter, at der foreligger særligt formildende omstændigheder, og stemmer for at afgøre sagen med bødestraf.

En voterende lægger ikke vægt på tiltaltes forklaring om benyttelse af kniven til tilskæring af gulvtæpper samme dag og bemærker, at tiltalte har vægret sig ved at give nærmere oplysninger og desuden har forklaret urigtigt om kørslen i Odense centrum. Denne voterende, som derfor ikke finder, at der er oplyst særligt

formildende omstændigheder, som kan begrunde anvendelse af bødestraf frem for fængselsstraf, stemmer for at fastsætte straffen til fængsel i 7 dage.

Efter stemmeflertallet fastsættes straffen til en bøde på 3.000 kr., jf. våbenlovens § 10, stk. 2, jf. § 4, stk. 1."

Anklagemyndigheden ankede til skærpelse, således at T blev idømt 7 dages fængselsstraf. T påstod stadfæstelse.

T forklarede bl.a., at kolonihavehuset tilhørte A's farfar. Han var ikke vidende om, hvorvidt der var gadenavne i området. Han var i byretten tilbageholdende med at forklare om kolonihavehuset, fordi han først ville sikre sig, at A's familie ikke ville have noget imod, at han oplyste, hvem der ejede kolonihavehuset.

A bekræftede, at de den pågældende dag havde lagt gulvtæppe på og forklarede nærmere om kolonihavens beliggenhed og identisk med T om husets indretning og gulvtæppets farve. Gulvtæppet skulle skæres til, og i den forbindelse skulle kniven, som de tidligere havde hentet hos T, anvendes. Efterfølgende kørte de til et sted, der solgte "take away", men blev inden stoppet af politiet.

"Landsrettens begrundelse og resultat

Da tiltalte og A blev standset af politiet oplyste tiltalte, at han havde anvendt kniven til at skære gulvtæppe med. Efter de foreliggende oplysninger lægger landsretten til grund, at tiltalte sammen med A den 27. juni 2009 havde lagt gulvtæppe på i et kolonihavehus og herunder brugt den pågældende stanleykniv. Derefter kørte de om eftermiddagen mod et sted i Odense, hvor de ville købe noget mad, som de ville tage med hjem for at spise. Inden de nåede dertil, blev de standset af politiet, der fandt kniven i den bil, tiltalte og A kørte i. Under disse omstændigheder findes der at foreligge særlig formildende omstændigheder ved den af tiltalte erkendte overtrædelse af våbenloven.

Landsretten tiltræder herefter, at straffen er fastsat til en bøde på 3.000 kr."

2) ØL 12. afd. a.s. S-1770-09, 10/11 2009

T på 23 år var tiltalt for overtrædelse af våbenlovens § 4, ved den 27/6 2008 kl. 12.50 på Christiania som tidligere straffet for overtrædelse af våbenlovens § 4 uden anerkendelsesværdigt formål at have båret en Stanley hobbykniv, hvor klingens fastlåses i udslået position.

T påstod frifindelse. Han forklarede bl.a., at hobbykniven var et arbejdsredskab. Han havde bladene til den i den anden lomme. Han arbejdede som murer og havde den pågældende dag arbejdet i Prinsessegade og havde fået fri ved frokosttid. Han fik lyst til at gå en tur på Christiania på vej hjem til Lergravsparken (på Amager). Han havde ikke mulighed for at lade kniven ligge på arbejdspladsen, da han ikke skulle arbejde på samme plads næste dag.

En politimand forklarede bl.a., at T var blevet stoppet, da han råbte "ost, ost" som er en synonym for politiet. Han blev visiteret, og man fandt hobbykniven med blade i den venstre lomme. Han var iført arbejdstøj og havde også en tommestok og en tømmerblyant.

T var af relevans for sagen straffet i 2005 for overtrædelse af våbenloven og politivedtægten med en bøde.

Byretten bemærkede bl.a.:

"Ved vidnets forklaring og de i øvrigt foreliggende oplysninger er det bevist, at tiltalte er skyldig i overensstemmelse med tiltalen. Retten har særligt lagt vægt på, at tiltalte ikke er gået direkte hjem fra arbejde, men i stedet har bevæget sig ud på Christiania med kniven på sig. Retten finder således ikke, at tiltalte har besiddet kniven med et anerkendelsesværdigt formål."

Straffen blev udmålt til fængsel i 14 dage, da retten lagde vægt på, at T tidligere var dømt for lignende forhold.

T fór ud af retten under domsafsigelsen og reagerede ikke rettidigt på forsvarerens brev af samme dag om anke inden for 14 dage.

Han rettede henvendelse få dage efter ankefristens udløb, men forsvarerens anke til frifindelse blev ikke admitteret. Derimod var anklagemyndigheden enig i den subsidiære påstand om formildelse.

T gav ikke møde i landsretten.

Landsrettens begrundelse og resultat:

"3 voterende udtaler:

Straffen nedsættes efter den på gerningstidspunktet gældende lov nr. 217 af 31. marts 2004 om ændring af våbenloven § 10, stk. 3, jf. § 4, stk. 1, samt våbenbekendtgørelsens § 14, stk. 1, nr. 5, til fængsel i 7 dage. Disse voterende finder ikke grundlag for at gøre straffen betinget, heller ikke med vilkår om samfundstjeneste, ligesom de ikke finder, at der foreligger sådanne formildende omstændigheder, at sagen kan afgøres med en bøde. Disse voterende har herved lagt vægt på, at tiltalte befandt sig på Christiania med kniven.

3 voterende udtaler:

Straffen skal fastsættes efter den på gerningstidspunktet gældende lov nr. 217 af 31. marts 2004 om ændring af våbenloven § 10, stk. 3, jf. § 4, stk. 1, samt våbenbekendtgørelsens § 14, stk. 1, nr. 5, som udgangspunkt til en fængselsstraf, da tiltalte tidligere er dømt for besiddelse af kniv. Henset til at det efter tiltaltes forklaring sammenholdt med hans påklædning og besiddelse tillige af tommestok og tømmerblyant må lægges til grund, at tiltalte var håndværker, at kniv og klinger var adskilt, og at han, der var på vej hjem fra arbejde, befandt sig blot en lille omvej fra sin hjemrute, finder disse voterende imidlertid, at der foreligger sådanne formildende omstændigheder, at sagen kan afgøres med en bøde, der passende kan fastsættes til 5.000 kr., subsidiært fængsel i 8 dage.

Efter stemmeafgivelsen nedsættes straffen til en bøde på 5.000 kr., subsidiært fængsel i 8 dage.

I øvrigt stadfæstes dommen."

- oo0oo -

Det vrimler med knivdomme pt., bl.a. TfK 2009.698 (fængsel), 701 (fængsel), hvorimod TfK 2009.689 giver bøde for glemt jagtudstyr i bil. Højesteret har som bekendt afgjort to principielle sager med bøde den 15/12 2009, hvor landsretten havde givet 7 dage ubetinget fængsel i sager med arbejdsredskaber eller værktøj med kniv.

Landsforeningens Meddelelse 105/2009

Klientfiskeri? - God advokatskik - "Police lawyer"

Advokatnævnet havde ikke mulighed for at foranstalte en bevisførelse, hvor man mod advokat L's benægtelse kunne tage stilling til, om han havde udtalt, at beneficerede advokater er "police lawyers".

Advokatnævnet 1. advokatreds, jr.nr. 2009-02-0705, 16/11 2009

"Sagens parter:

I denne sag har Københavns Byret (herefter kaldet klager) klaget over advokat L, København (...) (herefter kaldet indklagede).

Sagens tema:

Klagen vedrører indklagedes adfærd.

(Tidspunktet for klagens modtagelse er udeladt, ER).

Sagsfremstilling:

Sigtede i en straffesag blev varetægtsfængslet den 5. april 2009. I grundlovsforhøret blev advokat X beskikket som forsvarer for sigtede. Den 19. maj 2009 modtog retten brev fra indklagede, hvor indklagede efter ønske fra sigtede anmodede om beskikkelse. Brevet var vedlagt erklæring fra sigtede om, at sigtede ønskede indklagede som sin advokat.

Retten beskikkede herefter indklagede som advokat for sigtede.

Den 27. maj 2009 modtog retten brev fra advokat X, der var blevet kontaktet af sigtede, idet sigtede ønskede at fortsætte med advokat X som forsvarer.

Den 28. maj 2009 blev der afholdt retsmøde om fristforlængelse, og idet retten ikke nåede at foretage ombeskikkelse forinden retsmødet, var begge advokater indkaldt. Indklagede blev på mødet beskikket som advokat for sigtede.

Retspræsidenten har i klagesagen fremlagt et brev af 29. maj 2009 fra den dommer, der ledede retsmødet den 28. maj 2009. Af brevet fremgår det blandt andet:

"Vi nåede ikke at sende endnu en ombeskikkelse ud, inden retsmødet i går om fristforlængelse, hvorfor begge advokater var indkaldt, og da den sigtede blev fremstillet startede jeg retsmødet med at spørge ham, hvem han ønskede som forsvarer. Sigtede oplyste nu, at han i fængslet havde fået at vide, at advokat [X] er "policelawyer", altså politiadvokat, eller politiets advokat. Jeg forklarede ham, at [X] ikke er politiadvokat, at han er selvstændig advokat, og at han ikke er ansat i politiet.

[Indklagede] brød herefter ind, og sagde at mine oplysninger var misvisende, idet advokat [X] er beneficeret advokat, hvilket vil sige, at han er beneficeret af justitsministeriet, der også er politiets chef, og at han derfor står på politiets liste over advokater som de kontakter, når der skal bruges en advokat.

Jeg forsøgte at forklare sigtede at en beneficeret advokat ikke er en politiadvokat, men jeg tror ikke, at det lykkedes at overbevise ham.

Jeg forklarede sigtede, at han selv kunne vælge, hvem han ville have som forsvarer. At det kunne være en af de to fremmødte advokater, eller at han kunne vælge en helt tredje. Han valgte herefter [indklagede].

Da jeg senere på dagen var i sektionskontoret, viste pigerne mig en anmodning om at få [indklagede] beskikket, der var kommet i en anden sag. I den anmodning anvender sigtede også betegnelsen "Poicelawyer".

Ved hovedforhandlingen den 30. juni 2009 mødte indklagede ved en anden advokat. Da indklagede som beskikket forsvarer skulle møde personligt, kontaktede den anden advokat indklagedes kontor, hvor han blev orienteret om, at indklagede havde meddelt tiltalte, at indklagede udtrådte af sagen. Retten havde ikke modtaget meddelelse om dette. Den anden advokat blev herefter beskikket for tiltalte."

Indklagede har til klagesagen blandt andet oplyst:

"Jeg kan imidlertid oplyse, at jeg meget ofte støder på udtrykket hos klienter af udenlandsk herkomst. Det tilsvarende danske udtryk er "politiadvokat" hvormed der ikke menes en ansat hos politiet, men jeg hører det oftest anvendt som en generel betegnelse for en beskikket advokat. Jeg gætter på at udtrykket stammer fra, at den første advokat en sigtet person møder ofte ikke er en advokat den pågældende selv har valgt, men en person politiet skaffer ham eller hende i forbindelse med den første afhøring. Især ikke-vestlige klienter anvender udtrykket. Jeg forstår på klienter at de fra deres hjemlande er vant til at politiet bestemmer hvem de pågældende skal benytte som advokat."

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

Klager har påstået, at indklagede har tilsidesat god advokatskik ved at have udtalt, at beneficerede advokater er "police lawyers". Klager har til støtte herfor gjort gældende,

at udtalelserne giver anledning til, at de sigtede personer foranlediges til at få den opfattelse, at beneficerede advokater er ansat af og varetager politiets interesser, og

at den udviste adfærd er yderst betænkelig og kritisabel.

Indklagede:

Indklagede har påstået frifindelse og har til støtte herfor anført,

at klager ikke har brugt betegnelsen "police lawyers". Allerede fordi der i den pågældende retssag blev talt dansk (med oversættelse til engelsk) kan klager ikke have brugt det pågældende udtryk,

at den sigtede, som kommer fra engelsktalende Gambia, blev misinformeret af dommeren om, hvad det vil sige at være beneficeret, idet dommeren fik det til at lyde som om, at det ikke er rigtigt, at politiet (kun) anvender advokater fra listen over beneficerede advokater. Dommeren informerede på sit bedste engelsk og overlod så til tolken at forklare, hvad en beneficeret advokat er. Den sigtede forstod åbenlyst ikke forklaringen, måske fordi både beneficerede og ikke-beneficerede advokater er autoriseret under justitsministeren, og fordi tolken heller ikke kunne bidrage med de korrekte faglige udtryk. Indklagede tillod sig den tilføjelse, at man ikke blev klogere af dommerens forklaring, fordi også politiet henhører under justitsministeriet,

at eftersom det ikke er indklagede, der har brugt udtrykket - og eftersom dette heller ikke påstås af dommeren, der deltog i retsmødet - har indklagede svært ved at se, hvad der klages over,

at såfremt dommeren er af den opfattelse, at indklagede misinformede under retsmødet, er det ikke en sag for advokatnævnet men en sag for dommeren,

at retspræsidenten ikke har belæg for den påståede adfærd i dommerens brev af 29. maj 2009, og

at indklagede modtog en kopi af retspræsidentens klage til nævnet dagen inden sagen skulle hovedforhandles, hvilket var årsagen til, at indklagede udtrådte af sagen efter aftale med klienten.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 5 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Mod indklagedes benægtelse finder nævnet ikke, at sagen kan afgøres på det foreliggende grundlag, idet en afgørelse vil kræve en bevisførelse, der ikke kan finde sted for nævnet.

På nævnets vegne
A.F. Wehner."

Landsforeningens Meddelelse 106/2009

Advokater - Forsvarere - Tavshedspligt - Pålæg - Frifindelse

Straffelovens § 152, retsplejelovens § 29 d og § 729 a

Forsvarer F var tiltalt for at have videregivet fortrolige oplysninger, dels fra sagsakter, dels fra et retsmøde, til sin klient. Frifindelse, da der ikke var ført bevis for, at F overhovedet havde fået overgivet forsvarerpartnerne, der var stemplet med pålæg, og da F's meddelelse til klienten ikke kunne antages at være en offentlig gengivelse fra et lukket retsmøde. Der blev under retsmødet ikke givet pålæg efter § 748, stk. 6, idet dette blev frafaldet af anklageren efter dommerens tilkendegivelse.

Retten i Herning 2-1085/2009, 2/9 2009

Forsvarer F var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 152, stk. 1, ved som beskikket forsvarer uberettiget at have videregivet fortrolige oplysninger, dels fra sagsakter i en straffesag om momsunddragelse, hvor F var meddelt pålæg i medfør af retsplejelovens § 729 a, stk. 4, og dels fra et lukket retsmøde den 9/5 2008, idet F den 9/5 2008 ca. kl. 12.09 telefonisk til A samt den 13/5 2008 på sit advokatkontor under et møde omhandlende sagen om momsunddragelse, fortalte A, at denne risikerede at blive sigtet i sagen, samt over for A at have omtalt den i sagen allerede sigtede person O.

Der var påstand om, at F frakendtes retten til at udøve advokatvirksomhed i et af retten nærmere fastsat tidsrum, jfr. RPL § 128, jfr. straffelovens § 79, stk. 1, jfr. § 78, stk. 2.

F, der var ustraffet, nægtede sig skyldig. Han forklarede bl.a., at han havde været beneficeret advokat siden 1983 og kendte til sager med pålæg og retsmøder for lukkede døre. Berømmelsen af retsmødet var sket med kontoret dagen i forvejen. Der gik en rum tid, inden han fandt ud af, hvad hans rolle var. Medforsvareren havde en snak med sin klient (O), dørene blev vist lukket af hensyn til efterforskningen, og O blev stillet i udsigt, at han ville blive løsladt efter retsmødet.

Dommeren oplyste F om, at han var beskikket for en række personer, der senere kunne blive sigtet. Han havde ingen samtale med anklageren og mente ikke, at han fik udleveret en retsmødebegæring med bilag. Det skete ret ofte. Han var 100 % sikker på, at der ikke var givet pålæg efter RPL § 729 a, stk. 4.

Som afhøringen af O skred frem, viste det sig, at der blev sat navne på den personkreds, F repræsenterede. F var ikke i tvivl om, at de ville blive sigtet.

Anklageren fremsatte under retsmødet begæring i medfør af RPL § 748, stk. 6, hvilket F protesterede imod. Da dommeren ikke mente, at der var andre end O, der var sigtet på det tidspunkt, faldt pålægget af den grund.

På vej hjem fra retsmødet ringede F til A, som han opfattede som en af de primære personer, og forklarede denne, at han kunne forvente indgreb fra politiet. Han opfattede sig som beskikket advokat for A. Han havde nogle dage efter et kort møde med A.

Efterfølgende kom retsbøgerne fra retsmødet frem. De blev modtagestempelt den 13/5 2008 - det var næppe noget, der var sket, inden han havde mødet med A. Det strejfede ikke hans tanker, at han kunne genere efterforskningen ved at tale med sin klient om retsmødet, som var usædvanligt. Han huskede ikke, om der blev dokumenteret bilag i retsmødet, han sad nede bagved, mens hans kollega sad på forsvarerens plads.

A bekræftede som vidne bl.a., at han var blevet kontaktet telefonisk af F den 9/5 2008. Han kom i grundlovsforhør den 16/5 2008 sigtet for trusler. Han huskede kun svagt, hvad han havde talt med F om, og blev foreholdt tidligere forklaringer. Han kunne godt huske, at der blev holdt et kort møde med F, men ikke, om de var inde på sagen om skatte- og momssvig.

Et andet vidne B havde bl.a. overværet en telefonsamtale mellem A og en anden person. Det var noget om, at O havde været hos politiet. A fortalte, at det var en advokat, han talte med, og som han skulle holde møde med efterfølgende. Samtalen varede få minutter. Vidnet havde selv været hentet til afhøring hos politiet den 8/5 2008, hvor han fik at vide, at sagen havde noget med O at gøre.

Politiadvokat L havde været anklager ved retsmødet den 9/5 2008, der blev afholdt, fordi politiet efterforskede en sag mod O. Denne havde ved anholdelsen dagen forinden navngivet 3 personer, herunder A. Det blev besluttet at tage et grundlovsforhør, idet O's forklaring skulle sikres til retsbogen. Vidnet havde ikke nogen forventning om, at O skulle varetægtsfængsles. Vidnet anmodede retten om, at

der blev beskikket en advokat for de navngivne personer. Vidnet havde forskelligfarvede omslag med, herunder et til F, og mente, at disse blev afleveret, inden det formelle retsmøde startede. Vidnet mente, at han, da han afleverede omslaget til F, sagde til denne, at han fik pålæg efter RPL § 729 a. Dette skete, inden retsmødet startede. Pålægget var vedrørende hele sagen.

Der var ikke en decideret retsmødebegæring - det plejede vidnet normalt ikke at fremlægge under et grundlovsforhør.

Han fremsatte en begæring i medfør af RPL § 748, stk. 6, og mente, at begge forsvarere protesterede. Efter dommerens tilkendegivelse frafaldt han begæringen. Det var et lukket retsmøde, hvorfor oplysninger herfra ikke måtte videregives. (Vidnet forklarer i dommen videre om de overvejelser, han havde gjort sig om betydningen af de lukkede døre, og hvad det betød, at O skulle løslades, da det ikke var nødvendigt at varetægtsfængsle ham, ER)

Kriminalassistent N forklarede som vidne bl.a., at han var til stede det meste af tiden under grundlovsforhøret, dog ikke under indledningen. Han erindrede ikke, om F var i besiddelse af genparter under retsmødet.

Medforsvareren H forklarede som vidne bl.a., at han selv havde hentet forsvarergenparterne - modsat hvad der stod i bilag 7. Vidnet var ikke blevet meddelt noget pålæg efter RPL § 729 a, stk. 4. Det var korrekt, at retsmødet blev afholdt for lukkede døre. Vidnet var ikke vidende om, hvorvidt F havde fået udleveret akter. Han erindrede ikke andre lyserøde omslag end sine egne.

Da det lå fast, at O skulle løslades, gav anklageren på en betjents foranledning udtryk for, at der skulle gives F pålæg. Vidnet blandede sig og meddelte, at der ikke var hjemmel hertil, da der ikke var sigtede. I forbindelse med meningsudvekslingen med anklageren var der intet fremme i retsmødet om pålæg efter RPL § 729 a, stk. 4.

"Rettsens begrundelse og afgørelse.

Det kan uomtvistet lægges til grund, at tiltalte efter retsmødet den 9. maj 2008 har givet meddelelse til A pr. telefon om, at han risikerede at blive sigtet i sagen, ligesom han over for A omtalte den i sagen allerede sigtede person O. Det kan endvidere lægges til grund, at der efterfølgende på et møde den 13. maj 2008 blev givet tilsvarende oplysninger fra tiltalte til A.

Der er under sagen heller ikke tvist om, at et retsmøde den 9. maj 2008 blev afviklet for lukkede døre. Det er domsmændsrettens opfattelse, at dette herefter indebærer, at

tiltalte og de øvrige tilstedeværende har været underlagt de kommunikationsbegrænsninger, der er omfattet af retsplejelovens § 29 d. Det er imidlertid domsmandsrettens opfattelse, at tiltaltes underretning om retsmødet, og derunder det der passerede, til A, der af tiltalte måtte opfattes som en af de personer, han havde repræsenteret under retsmødet, og som han forventede også fremover at skulle repræsentere som forsvarer, ikke er sket i strid med § 29 d, da der ikke var sket en offentlig gengivelse. Såfremt dette blev antaget, ville begrænsningen af tilstedeværelsesretten og aktindsigten i retsplejelovens § 748, stk. 6 og § 729 a, stk. 4, helt eller delvist være uden betydning. Det kan ligeledes lægges til grund, at der ikke er givet pålæg i medfør af retsplejelovens § 748, stk. 6, idet dette frafaldtes af anklageren under retsmødet.

Tilbage resterer herefter, hvorvidt det kan lægges til grund, at tiltalte uberettiget har videregivet eller udnyttet fortrolige oplysninger ved at referere indholdet af det skriftlige materiale, der gøres gældende at være udleveret til ham under retsmødet den 9. maj 2008. Tiltalte har bestridt at være bragt i besiddelse af omslag med genparter i sagen. Heroverfor står vidnet L's forklaring, samt dette vidnes egne notater på sagsomslaget. Vidnet har endvidere oplyst under sin forklaring i retten, at han udleverede både omslag med genparter til tiltalte samt lyserødt omslag med forsvarergenparter til advokat H, der optrådte som forsvarer for O under retsmødet. Sidstnævnte oplysninger strider imidlertid med den af vidnet H afgivne forklaring om, at denne afhentede forsvarergenparterne på politistationen i Holstebro, da han kørte fra sin bopæl i H...m ved Struer til Herning for at deltage i retsmødet. Under disse omstændigheder finder retten ikke, at der foreligger en sådan fornøden sikkerhed om dels udleveringsspørgsmålet og dels spørgsmålet om pålæg efter § 729 a, stk. 4, at der er grundlag for at anse tiltalte skyldig.

Tiltaltes frifindelsespåstand tages derfor til følge."

- oo0oo -

Dommen er på 8 tættrykte sider. Anklagemyndigheden ankede på sidstedagen, men frafaldt siden anken.

